Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Joxe Antonio Urretabizkaia Otamendi

Asteasu, Gipuzkoa (1928)

Aurkibidea

Biografia

Asteasuko Lizarraga ("Lizarra") baserrian jaioa. Aita betakoa zuen, eta ama, berriz, Larraulgoa. Hamabi senidetan bigarrena, 27 urterekin joan zen etxetik kanpora lanera, Tolosako SACEM enpresara, tornuak egitera. Handik Donostiara joan zen gero, eta ondoren Villabonara, beti ere mekaniko, eta handik hartu zuen erretiroa. Gaztetan, luistarren kongregazioko bere kideekin batera, Ernioko gurutzea eraikitzen aritutakoa da.

Zintak

AST-003

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Artetxe, Miren
- **Data**: 2010-06-18
- **Iraupena**: 80 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Arteaga, Karmele

AST-004

- **Proiektua**: Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Artetxe, Miren
- **Data**: 2010-06-18
- **Iraupena**: 43 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Arteaga, Karmele

Pasarteak

1. Hamabi senide Lizarra baserrian

- **Erref**: AST-003/002
- **Iraupena**: 0:01:06. **Hasi**: 00:01:45. **Bukatu**: 00:02:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Joxe Antonio 1928ko maiatzaren 30ean jaio zen. Aita Lizarra baserrikoa zuen eta ama Larraulko Ugalde baserrikoa. Hamabi senidetan bigarrena zen; zaharrena arreba du.

2. Txikitan eskolara joateko aukerarik ez; soldadu joan aurretik gau-eskolan

- **Erref**: AST-003/003
- **Iraupena**: 0:03:32. **Hasi**: 00:02:51. **Bukatu**: 00:06:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Eskolan ez da sekulan ibili. Soldadu joan behar zuenean arrebak firmatzen erakutsi zion. Hogei urte zituela gau-eskolara joan eta musean ibiltzen ziren. Bere anaiak, berriz, Zumarragako fraideetan ibili ziren. Joxe Antoniok etxeko lanak egin behar izaten zituen. Ez zuen eskola joaten zirenen inbidiarik pasa. Gau-eskolan bere kintakoak zeuden eta besteak bera bezalaxe zeuden. Gau-eskola ordaindu egin behar izaten zen. Gau-eskolako maisua umeen maisu bera zen.

3. Anaiak morroi eta arrebak neskame

- **Erref**: AST-003/004
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 00:06:23. **Bukatu**: 00:07:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Lursailak Iturriotzen zituzten, baserritik urruti. Anaiak morroi eta arrebak neskame bidaltzen zituzten. Arreba bederatzi urte zituela neskame bidali zuten. Joxe Antoniok beti etxean lan egin du.

4. Baserriko behiak nola zaintzen zituzten

- **Erref**: AST-003/005
- **Iraupena**: 0:03:44. **Hasi**: 00:07:42. **Bukatu**: 00:11:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:
Baserrian bost behi zituzten. Mahaian 15 lagun bildu ziren behin baino gehiagoetan. Behiak esnetako erabiltzen zituzten. Normalean bi behi uztarrirako erabiltzen zituzten. Uztarrian zebilen behiak esne gutxiago ematen zuen. Behiak nola zaintzen zituzten kontatzen du. Mendiko belarra ematen zien jateko.

5. Garai bateko belarra gaurkoa baino hobea

- **Erref**: AST-003/006
- **Iraupena**: 0:02:08. **Hasi**: 00:11:26. **Bukatu**: 00:13:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak

Laburpena:
Baserri ona zuten baina maizterrak ziren. Hautsa eta simaurra noiz eta nola botatzen zituzten kontatzen du. Hautsa kanpotik ekartzen zuten eta oso belar ona ateratzen zen, orain ez bezalakoa. Garai batean lana asko eta poliki egiten zen.

6. Artoa nola egiten zuten

- **Erref**: AST-003/007
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:13:34. **Bukatu**: 00:15:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak

Laburpena:
Artoa egiteko soroa nola prestatzen zuten azaltzen du; maiatzean izaten zen giro ona bazen, behintzat. Auzolanean egiten zuten. Lana bukatu ondoren kontutan ibiltzen ziren.

7. Elkarri laguntzeko borondate handia

- **Erref**: AST-003/008
- **Iraupena**: 0:01:11. **Hasi**: 00:15:25. **Bukatu**: 00:16:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:
Elkarri laguntzea ohikoa zen garai haietan. Goldearekin lurra jiratu behar zenean edo mendian belarra asko moztu behar zenean ondokoen laguntza edukitzen zuten. Jendeak borondate handia zeukan. Orain gauzak asko aldatu dira.

8. Artoa eta babarruna egiten

- **Erref**: AST-003/009
- **Iraupena**: 0:04:36. **Hasi**: 00:16:36. **Bukatu**: 00:21:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria
- Baserria » Baserriko lanak
- Baserria » Baserriko lanak » Baratzea eta soroa
- Baserria » Baserriko lanak » Garia

Laburpena:
Artoa egiterakoan auzo guztia biltzen zen. Lan haietan zein tresna erabiltzen zituzten kontatzen du. Artoa egiten hasteko marka bat jartzen zuten. Lau arto ale eta bi babarrun ale zulo bakoitzean jartzen zituzten. Aitona eta aita errezatzen ibiltzen ziren euria egiteko. Arto asko biltzen zuten.

9. Baserriko gauzak jaten zituzten

- **Erref**: AST-003/010
- **Iraupena**: 0:01:24. **Hasi**: 00:21:12. **Bukatu**: 00:22:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:
Orain babarruna luxua da, baina orduan ez. Garai batean oilaskoak saldu eta sardinak ekartzen zituzten etxerako. Postrea arroz esnea izaten zen. Jaitan babarrun zuria edo garbantzuak jartzen zituzten. Hildako txerriekin egindako txorizoa edo ere izaten zuten.

10. Orain baino luxu gutxiagokin bizi ziren

- **Erref**: AST-003/011
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 00:22:36. **Bukatu**: 00:24:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:
San Pedro bezpera batean bere amari gertatutakoa kontatzen du: bi oilo ostu zizkien eta amak negar handiak egin zituen. Arrautzak eta babarrunak saskian jarri eta ama saltzera joaten zen. Diru harekin etxekoek behar zituzten gauzak erosten zizkien.

11. Gutxi zeukaten, baina aseguruak ordaindu ordez errezatu egiten zuten

- **Erref**: AST-003/012
- **Iraupena**: 0:02:07. **Hasi**: 00:24:10. **Bukatu**: 00:26:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa
- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:
Anai zaharrena zenez arropa berriak berarentzat izaten ziren. Igandean alkandora garbia jantzi eta aste osoan erabiltzen zuten. Orain aberastuta bizi garela dio. Familia handia izan arren ez zuten inongo asegururik. Errezatu egiten zuten eta Jainkoak ikaragarri laguntzen zien.

12. Garia egin eta bildu

- **Erref**: AST-003/014
- **Iraupena**: 0:04:30. **Hasi**: 00:28:21. **Bukatu**: 00:32:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak
- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Baserria » Baserriko lanak

Laburpena:
Familia handietan seme alabak neskame eta morroi bidaltzen zituzten. Etxean garia ere egiten zuten, azaroan. Maiatzean garia bildu behar izaten zen, heldu bezain pronto. Lan horietan ere auzolanean aritzen ziren. Lasto bala egiten zuten eta eguzki berotan hura jo eta jo ibiltzen ziren. Hautsez beterik itzultzen ziren eta dutxa antzeko batean garbitu. Gari garbitzailea ibiltzen zen makina batekin baserriz baserri. Hari ez zitzaion dirutan ordaintzen.

13. Gaztetan luistarren kongregazioko kide

- **Erref**: AST-003/016
- **Iraupena**: 0:03:41. **Hasi**: 00:34:27. **Bukatu**: 00:38:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:
Hilero kongregaziora joan behar izaten zuten. Asteasuko Elizako kanpaia oso berezia omen da eta hura jotzen ere ibiltzen ziren. Jende asko joaten ziren kongregaziora eta apaiza gustura zegoen. Neskak eta mutilak banatuta egoten ziren elizan. Luistarren kongregazioko lehendakaria izan zen. Zinta zuria eramaten zuen. Dotore jantzita joaten ziren.

14. Kongregaziora konfesatuta eta baraurik joan behar

- **Erref**: AST-003/017
- **Iraupena**: 0:01:28. **Hasi**: 00:38:08. **Bukatu**: 00:39:36
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kongregazioak

Laburpena:
Asteasun hiru apaiz egoten ziren konfesatzen. Elizara baraurik joan behar izaten zuten. Amak goizean denei kafea emateko ohitura zuen, gosaldu aurretik. Hura hartuz gero ezin zen kongregaziora joan.

15. Asteasuko sei bailarak

- **Erref**: AST-003/018
- **Iraupena**: 0:00:55. **Hasi**: 00:39:36. **Bukatu**: 00:40:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Asteasun sei bailara daude. Bailara horien izenak ematen ditu. Joxe Antonio Elizmendi bailarakoa da.

16. Apustuak gazteen artean

- **Erref**: AST-003/019
- **Iraupena**: 0:03:33. **Hasi**: 00:40:31. **Bukatu**: 00:44:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Aisia » Kirola » Herri-kirolak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Bestelako kontuak » Gaur egungo kontuak

Laburpena:
Bailara guztietakoak ongi konpontzen ziren. Gazteen artean arazorik sortzen bazen apusturen batekin konpontzen zuten. Sega apustu asko egiten ziren. Bi hilabetez prestatzen ibiltzen ziren. Apustua egin zuen gizon baten istorioa kontatzen du. Orduan apustulariak ez zituzten medikuek prestatzen. Behin apustulari batek arrautzak ardotan nahasita nola edan zituen kontatzen du.

17. Apusturik ez du sekula egin proposamenak izan arren

- **Erref**: AST-003/020
- **Iraupena**: 0:02:20. **Hasi**: 00:44:04. **Bukatu**: 00:46:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Herri-kirolak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Joxe Antoniok ez du sekulan apusturik jokatu nahiz eta segalari ona izan. Ez zituen etxean disgusturik eman nahi. Behin aitona batzuk proposamena egin zioten baina ezetz esan zuen.

18. Txerria hil ondoren nola gorde

- **Erref**: AST-003/021
- **Iraupena**: 0:03:26. **Hasi**: 00:46:24. **Bukatu**: 00:49:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua

Laburpena:
Etxeko lursailetan garoa eta belar ona zituzten. Egiten zuten guztia jateko izaten zen. Gerra ondorengo arrazoinamendua eta estraperloa gogoratzen ditu. Txerria nola hil eta erretzen zuten kontatzen du. Orduko txerriak gizenagoak izaten ziren. Gatzetan jartzen zuten kutxa baten barruan. Beranduago piper hautsarekin igurtzi egiten zuten. Txorizoak eta solomoak izugarri estimatzen zituzten.

19. Sardina zaharrak eta baratxuri-zopa gosaltzeko

- **Erref**: AST-003/022
- **Iraupena**: 0:02:32. **Hasi**: 00:49:50. **Bukatu**: 00:52:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriko bizimodua
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:
Ardiak ere hiltzen zituzten, Tolosatik ekarritakoak. Eltzean sartzen zuten beheko sutan babarrunak prestatzerakoan. Sardina zaharrak eta baratxuri-zopa gosaltzen zituzten. Arrautzak zirenean tortilla ere jaten zuten.

20. Hernioko gurutzea eraikitzen

- **Erref**: AST-003/023
- **Iraupena**: 0:05:37. **Hasi**: 00:52:22. **Bukatu**: 00:57:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Hernioko gurutzea eraikitzeko proposamena apaizarena izan zen. Asteasutik eta Aiatik joandako luistarrek bizkarrean eramaten zuten karga Hernioraino. Hiru astokin ura Zelatunetik barrena eramaten zuten. Bazkaria "Eldu" artzainak jartzen zien. Oso giro onean egin zuten lana. Beranduago beheko txabola eraikitzeko helikopteroak erabili zituzten.

21. Hernioko gurutzea inauguratu

- **Erref**: AST-003/024
- **Iraupena**: 0:00:57. **Hasi**: 00:57:59. **Bukatu**: 00:58:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Hernioko gurutzea inauguratu zutenean jende asko bildu zen. Meza egin zuten.

22. Ilobaren jaunartzean botatako bertsoa

- **Erref**: AST-003/025
- **Iraupena**: 0:05:54. **Hasi**: 00:58:56. **Bukatu**: 01:04:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:
Joxe Antonio bertsozalea da. Donostian bizi duen anaia ona da bertsotan. Aitona omen zuten bertsozalea. Behin bakarrik jarri ditu lau bertso jaunartzea egin zuen iloba batentzat. Bihotzez asmatutako bertso haiek kantatzen ditu

23. Lasarte bertsolaria gustatzen zaio

- **Erref**: AST-003/027
- **Iraupena**: 0:02:56. **Hasi**: 01:06:54. **Bukatu**: 01:09:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:
Irakurtzen ari den liburuak erakusten ditu. Lasarte Andazarraten ikusi zuen lehen aldiz, hogei urte zituela. Lasarte bertsolari fina eta pobrea da. Haren bertsoez hitz egiten du.

24. Bertsolariak gustatzen zaizkio

- **Erref**: AST-003/028
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 01:09:50. **Bukatu**: 01:10:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:
Uztapide eta Basarri bertsolariak gustatzen zaizkio. Haien lanez hitz egiten du. Festetara etortzen ziren. Asteasun bertan bazen bertsolari bat.

25. Txerria hil eta gero opariak ezagunentzat

- **Erref**: AST-003/029
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 01:10:58. **Bukatu**: 01:13:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Baserria » Baserriko lanak » Abere-hiltzea

Laburpena:
Garai batean txerria hiltzen zenean opariak banatzen ziren baserri ezagunetan. Etxeetara iristen zirenean jateko zerbait eta txanponen bat ematen zieten. Gero besteek emandakoa itzultzen zuten, guztiek apaizak izan ezik.

26. Lehen apaizei beldur handia zitzaien

- **Erref**: AST-003/030
- **Iraupena**: 0:01:14. **Hasi**: 01:13:28. **Bukatu**: 01:14:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra
- Iritziak » Antzinako bizimoduari buruzkoak

Laburpena:
Apaizari ikara zioten. Kalean bere parean pasatzea ez zuten nahi izaten. Sotana kendu zuten ezkero, errespetua galdu zaie. Apaizak dotrina ikasten ez zutenak nola zigortzen zituen kontatzen du.

27. Baserria utzi eta fabrika batera lanera

- **Erref**: AST-003/031
- **Iraupena**: 0:03:02. **Hasi**: 01:14:42. **Bukatu**: 01:17:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriari lotutako lanbideak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Erreminta-makinak

Laburpena:
Hogeita zazpi urte zituela baserria utzi zuen. Sacen enpresan lanean hasi zen. Makinak egiten zituzten. Egunean zazpi duro eta hiru pezeta irabazten zituen. Lantegian lana egiten nola ikasi zuen kontatzen du.

28. Lana aldatu zuen etxetik gertuago egoteko

- **Erref**: AST-004/001
- **Iraupena**: 0:04:19. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:04:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Erreminta-makinak
- Ekonomia eta industria » Industria motak

Laburpena:
Lantegi batean lanean zegoela beste lan proposamen bat egin zioten. Egunean 36 duro irabazten zituen eta 40 eskaini zizkioten. Mekaniko bezala egiten zuen lan. Donostiako lantegiko nagusiak soldata igotzea proposatu zion baina nahiago izan zuen bizi zen lekutik gertuago zegoen lana. Denbora gutxi beranduago Donostiako tailerra itxi egin zen.

29. Donostiara lanera joateko denbora asko galtzen zuen

- **Erref**: AST-004/002
- **Iraupena**: 0:01:14. **Hasi**: 00:04:19. **Bukatu**: 00:05:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Erreminta-makinak
- Ekonomia eta industria » Industria motak

Laburpena:
Donostian lan egiten zuten langile gehienak euskaldunak ziren. Tailerra Grosen zegoen. Ibilbide luzea zuen haraino iristeko. Garraiobideak ez ziren oraingoak bezalakoak.

30. Egun berezietan Asteasuko elizako kanpaia jotzen zuten

- **Erref**: AST-004/003
- **Iraupena**: 0:02:43. **Hasi**: 00:05:33. **Bukatu**: 00:08:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Kanpaiak

Laburpena:
Asteasuko elizan kanpaia jotzen zuen. Hiru mutilen artean jotzen zuten, indarra behar zelako. Egun berezietan bakarrik jotzen zuten. Egun bakoitzean modu desberdinean jotzen zen. Lan haren ordainetan hamaiketakoa eta txanpon batzuk ematen zizkieten. Kanpaia nola jotzen zuten kontatzen du.

31. Tisikoen ospitalea; hildakoak kanposantura eramaten

- **Erref**: AST-004/005
- **Iraupena**: 0:05:08. **Hasi**: 00:10:30. **Bukatu**: 00:15:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Hiletak
- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Osasun-zentroak

Laburpena:
Andazarraten ospitalea zegoen eta bertan tisikoak egoten ziren. Egunero norbait hiltzen zen eta haiek kanposantura eramaten ibiltzen ziren, txanpon batzuk irabazteko. Leku txarrean jarri zuten ospitalea, itsasoaren hezetasuna gaixoentzat txarra zen eta. Kanpoko asko etortzen ziren. Bisitan etortzen zirenentzat autobusa egoten zen. Emakumeak eta gizonezkoak banatuta zeuden. Gorputzak bizkarrean eramaten zituzten kanposantura. Herriko hildakoak kanposantura kongregaziokoek eramaten zituzten.

32. Asteasu eta Aian desberdin hitz egiten da

- **Erref**: AST-004/006
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:15:38. **Bukatu**: 00:18:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara
- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:
Asteasutik Aiara euskara asko aldatzen da, Aian "za" asko esaten dute.

Bilbotik zetorrela Elgoibarren apaiza bat kotxean hartu zuten eta beraien euskara asko gustatzen zitzaiola esan omen zien. Aian hitza desberdinak erabiltzen dituzte.

33. Gerra garaian, soldaduei esnea partitzen

- **Erref**: AST-004/009
- **Iraupena**: 0:02:18. **Hasi**: 00:19:40. **Bukatu**: 00:21:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian

Laburpena:
Bederatzi urte zituela, gerra ezagutu zuen. Soldaduak etxeko ukuiluan eduki zituzten. Haiekin esnea banatu ondoren gertatu zitzaiona kontatzen du.

34. Aitak gripea harrapatu baina bizirik atera zen

- **Erref**: AST-004/010
- **Iraupena**: 0:02:08. **Hasi**: 00:21:58. **Bukatu**: 00:24:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Gaixotasunak

Laburpena:
Aitak erdaraz ongi egiten zuen, Burgosen ibilia zen eta. Burgosko lana bukatu ondoren etxera itzuli zen eta soldaduskatik libre atera zen. Gripea harrapatu zuen izugarrizko izurrite bat izan zen garaian baina bizirik atera zen.

35. Soldaduekin izandako arazoak

- **Erref**: AST-004/011
- **Iraupena**: 0:02:23. **Hasi**: 00:24:06. **Bukatu**: 00:26:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren eragina

Laburpena:
Soldaduak etxean izan zituzten eta aldameneko baserritik ekartzen zuten haientzako esnea, etxean nahikoa ez zuten eta. Behin guardiak nola gelditu zituzten gogoratzen du. Arrebari tiro ere egin zioten.

36. Hildakoak eta ihes egindakoak Asteasun

- **Erref**: AST-004/014
- **Iraupena**: 0:03:36. **Hasi**: 00:28:52. **Bukatu**: 00:32:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan

Laburpena:
Asteasun hiru gizon nazionalista nola hil zituzten gogoratzen du. Nafarrak ziren hilketa horiek egin zituztenak. Asteasuko askok alde egin zuten egun haietan. Joxe Antonioren aita karlista egin zen, ondoko karlista batek egurra emateko.

37. Gerra aurretik boto batek asko balio zuen

- **Erref**: AST-004/015
- **Iraupena**: 0:01:33. **Hasi**: 00:32:28. **Bukatu**: 00:34:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika
- Politika » Jarrera politikoak » Karlismoa, liberalismoa

Laburpena:
Joxe Antonioren izeba Donostian bizi zen eta familia izan zuen botazio egunetan. Amona Donostian zegoen egun haietan eta kotxez bila joan zitzaien Asteasura ekarri eta botoa eman zezan. Amona karlista zen.

38. Errotara ezkutuan gerra ondoren

- **Erref**: AST-004/018
- **Iraupena**: 0:03:28. **Hasi**: 00:36:32. **Bukatu**: 00:40:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura

Laburpena:
Gerra ondoren hasi ziren txerriak ezkutuan hiltzen eta. Errotara iluntzen zuenean joaten ziren. Alkizan errota zegoen. Behin Larrauldik barrena errotara zihoala gertatutakoa kontatzen du. Donostiako izebak irina bila etortzen zitzaizkien.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-11-15

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**

Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com